

OPENING ACADEMIEJAAR 2020-2021

WENDBAARHEID

VEERLE HENDRICKX

ALGEMEEN DIRECTEUR KAREL DE GROTE HOGESCHOOL

Wie had jou ooit geloofd als je een jaar geleden had gezegd dat onze campussen van maart tot mei leeg zouden staan, dat jij en ik dag in dag uit vanachter ons scherm zouden werken en samenwerken. Covid-19 heeft ons van onze sokken geblazen. Het was hard en pijnlijk. Velen verloren te vroeg een geliefde, velen beleefden traumatische momenten. Angst en paniek waren voor sommigen niet ver weg, de isolatie woog en velen zijn in moeilijke financiële situaties terechtgekomen. Onze vrijheid werd ingrijpend aangetast.

Ik maak het graag stil – uit erkenning voor pijn, verdriet en angst.

Maar ... crisis is kans, zegt men wel eens. Ik ben een van die mensen die dat geloof. Echt geloof. En dat heb ik mogen zien en ervaren in het hoger onderwijs.

Ik zag dat onze studenten een grotere verantwoordelijkheid opnamen voor het eigen en het gezamenlijke leerproces. Ze connecteerden met elkaar, met docenten. Ik zag studenten die actiever waren in hun vraagstelling. Ik zag meer zelfsturing bij studenten.

Ik zag docenten die erop gefocust waren om het leer-en ontwikkelproces van studenten te faciliteren. Medewerkers zorgden ervoor dat het leren in de best mogelijke omstandigheden kon plaatsvinden. Ik zag meer focus op faciliteren van leren bij onze medewerkers.

Ik zag studenten, docenten en medewerkers samen voor een doel gaan. Als gelijkwaardige partners. Kwaliteit en studievoortgang realiseren in een moeilijke en uitdagende context. Bij alle partijen was er meer mildheid en tolerantie ten aanzien van zoekende leerprocessen. Meer ruimte voor experiment en een veilig vangnet voor falen. Er was meer ruimte voor autonomie, en niet-dienende regels sneuvelden. Ik zag gelijkwaardige partners gaan voor een doel, met ruimte voor vallen en opstaan, en ruimte om te handelen.

Zo kwamen we opnieuw tot de essentie van wat hoger onderwijs is. Een lerende gemeenschap tot stand brengen met gelijkwaardige partners die gezamenlijk voor een doel gaan, en ruimte bieden om te leren – in alle opzichten. In een context van onderlinge betrokkenheid. Met lef om wat niet werkt opzij te schuiven. Dat helpt om de essentie te kunnen blijven zien en vastpakken.

Voor dit academiejaar droom ik oprecht van een hybride campus met een mooie mix van online en on-campus leren. We hebben het enorme potentieel om hierin verder te leren en te experimenteren. En de omgeving verplicht ons daartoe. Laat ons dat pakken. Laat ons die lerende gemeenschappen voortzetten. Laat ons scherp blijven focussen op de essentie van het hoger onderwijs. Het is nodig.

Want ik begon met de nooit eerder geziene strijd tegen een pandemie. In die pandemie is de kloof tussen arm en rijk verscherpt. De klimaatcrisis heeft de gemoederen letterlijk verhit. En iets banaals als eb en vloed in Blankenberge maakte een derde wereldbrede uitdaging nog meer zichtbaar: die van openlijk en verregaand racisme.

De essentie van hoger onderwijs is een context creëren van leren en ontwikkelen, ook om deze grote maatschappelijke uitdagingen aan te gaan. Onderwijs is een belangrijke sleutel, en heeft dat potentieel.

We spreken al jaren over wendbaarheid in het hoger onderwijs. Maar in feite was dat vaak een hol begrip.

Covid19 heeft ons een scherpe prik gegeven. Wendbaarheid als competentie voor elk individu en elke organisatie is zo belangrijk. En de grote maatschappelijke uitdagingen zullen ons dwingen om deze competentie verder te ontwikkelen.

Wendbaar zijn gaat over kunnen focussen op de essentie, op de kern. Wendbaar zijn gaat over durven experimenteren en falen. Straffe verbindingen kunnen leggen om veilige leergemeenschappen te bouwen. On campus of online. Geel of oranje. *Who cares.*

Als we maar leren en ontwikkelen, en elkaar blijven ontmoeten. Altijd weer.